

4. HLEDEJTE OVĚŘENÍ

Jak jste se dozvěděli, to, že obsah vytvořený generativní umělou inteligencí vypadá a zní realisticky, ještě neznamená, že tomu tak skutečně je.

Tip: Online obrázky, videa a texty, které vyvolávají silné emoce, jako strach, odpor, hněv nebo úzkost, mají vysokou šanci stát se virálními. Takto emotivní obsah slouží jako účinný prostředek k upoutání pozornosti a šíření dezinformací – přičemž nástroje umělé inteligence tuto viralitu dále posilují. Sledujte své reakce a vnímejte tyto pocity jako signál, že si máte dát čas na ověření, zda to, co vidíte nebo čtete, je skutečně důvěryhodné.

Můžete se spolehnout na některé světové instituce, jako je například International Fact-Checking Network, a zjistit, které zdroje věnují ověřování zveřejňovaných informací zvýšenou péči. Na stránce signatářů (ifcncodeofprinciples.poynter.org/signatories) vyhledejte svou zemi a zjistíte, které zdroje se na seznam dostaly. **Demagog.cz** a **Manipulátoři.cz** jsou dva solidní zdroje pro čtenáře v České republice.

Ale počkejte, to není vše! O umělé inteligenci toho můžeme říct mnohem víc. Sada Data Detox Kit obsahuje mnoho příruček o AI, stejně jako o dalších tématech, jako je ochrana osobních údajů, digitální bezpečnost, virtuální pohoda, online dezinformace a další.

Další informace naleznete na DataDetoxKit.org

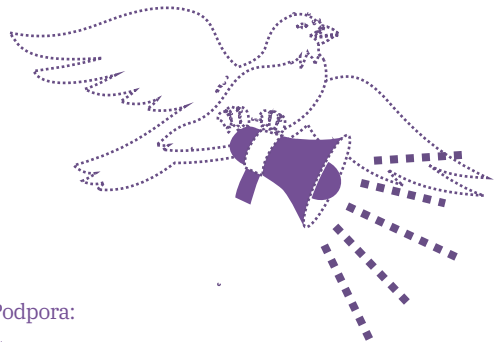
Produkt:

**TACTICAL
TECH**

Podpora:

European **MEDIA AND
INFORMATION** Fund

Managed by
Calouste Gulbenkian Foundation

D A T A
D E T O X
K I T

CO JE TO ZA HUMBUK KOLEM UMĚLÉ INTELIGENCE?

„AI (umělá inteligence)“ se stala módním slovním spojením, které se používá k popisu nejrůznějších nástrojů a aplikací - od virtuálních asistentů až po generátory deepfake.

Hodně pozornosti se věnuje zábavným nebo kreativním aspektům těchto „cool“ nových nástrojů... ale věděli jste, že umělá inteligence také stojí za mnoha zásadními systémy, které ovlivňují náš každodenní život, včetně zaměstnání, zdravotní péče, vzdělávání, vymáhání práva a mnoha dalších?

Díky nástrojům umělé inteligence jsou některé systémy mnohem rychlejší a efektivnější. To ale také znamená, že zvyšují rychlost a efektivitu i dalších věcí - včetně online škod, jako jsou dezinformace, podvody a obtěžování, které mění lidský život... a dokonce ovlivňují, jak lidé volí

Při procházení tímto Data Detox Kitem, se podíváte na umělou inteligenci blíže a zjistíte, že všechn ten humbuk může mít pořádnou dohru.

Pojďme na to!

1. DEMYSTIFIKACE UMĚLÉ INTELIGENCE

Porozumění umělé inteligenci nemusí být žádná věda. Někteří lidé mluví o umělé inteligenci, jako by to byla magie, ale „umělá inteligence“ je jen stroj.

Věděli jste to? „Umělá inteligence“ označuje různé nástroje určené k rozpoznávání vzorců, řešení problémů a rozhodování v mnohem větší rychlosti a rozsahu, než je schopen člověk. Ale jako každý nástroj, i umělou inteligenci navrhuji a programují lidé. Lidé, kteří tyto stroje vytvářejí, jim dávají pravidla, kterými se řídí: „Dělej tohle, ale nedělej tamto.“

Když lidé mluví o umělé inteligenci, mohou mít na mysli mnoho věcí. Podívejte se na některé příklady nástrojů umělé inteligence, které jsou obzvláště oblíbené:

- **Nástroje pro generování textu** vytvářejí obsah na základě určitých klíčových slov, které definujete. Jsou trénovány na velkém množství textů z internetu, které mají různou kvalitu.
- **Nástroje pro generování obrázků** vytvářejí obrázky nebo videa na základě určitých klíčových slov, která definujete.
- **Doporučovací systémy** vám zobrazují obsah, u kterého „předpovídají“, že na něj s největší pravděpodobností kliknete nebo se do něj zapojíte. Tyto systémy pracují na pozadí vyhledávačů, kanálů sociálních médií a automatického přehrávání na YouTube.

Produkt:

**TACTICAL
TECH**

Podpora:

European **MEDIA AND
INFORMATION** Fund

Managed by
Calouste Gulbenkian Foundation

2. DOPADY UMĚLÉ INTELIGENCE

Nástroje umělé inteligence sice mohou působit „virtuálně“, ale mají skutečný dopad na fyzické prostředí.

Věděli jste to? Budovy, v nichž jsou umístěny servery pohánějící umělou inteligenci a internet, se nazývají „datová centra“. Je v nich takové horko, že potřebují nepřetržitě fungující klimatizaci. Kombinace serverů a chladicích trubek produkuje velký hluk a spotřebovává spoustu půdy, vody a energie.

Datová centra jsou jen jedním z fyzických projevů umělé inteligence. Abyste získali úplný obraz, museli byste vzít v potaz těžbu, výrobu, produkci a likvidaci zařízení, serverů, satelitů, podmořských internetových kabelů a dalších součástí.

3. VĚNUJTE POZORNOST SYNTETICKÝM MÉDIÍM

Když se mluví o umělé inteligenci, často se mluví o generativní umělé inteligenci a jejích výstupech, syntetických médiích: konkrétně o textech, obrázcích, videích a zvucích generovaných nástroji umělé inteligence. Tyto výstupy vypadají zdánlivě reálné, ale ve skutečnosti je generují počítačové programy.

Tip: Vyhledejte si příklady syntetických médií, abyste lépe pochopili, jak realistické mohou být obrázky, videa a hlasové klony generované umělou inteligencí. Můžete se otestovat pomocí kvízu, například na webu [AIGeneratedorNot.com](https://www.AIGeneratedorNot.com). Výsledky vás možná překvapí!

Vstup do králičí nory syntetických médií vás může rychle dovést k nebezpečnému obsahu, proto si dávejte pozor na to, co vytváříte a co vyhledáváte. Společnosti stojící za nástroji umělé inteligence také často jasně nevysvětlují, jaká data od vás shromažďují a k jakým účelům, takže vždy postupujte obezřetně.

Vyzkoušejte si: Zadávejte textové výzvy, které mohou generovat obrázky umělé inteligence, pomocí bezplatného nástroje, jako je [Perchance.org](https://perchance.org), a vyzkoušejte ho v akci. Můžete zadat popis toho, co chcete vidět, například „kočka v červené šále“, a pak stisknout tlačítko „generovat“.

Teď, když jste viděli a slyšeli o příkladech syntetických médií, chápete, proč jim lidé tak snadno propadají?

